شاتى مەھەللە كەنتى: كەنت ئاھالىلىرىنىڭ «نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش ئىرادىسى»نى قوزغىتىش

(بېشى 1 - بەتتە)

«ئۇل ئەسلىھە، كەنت قىياپىتى بىرقەدەر ناچار، نامراتلىق يۈزلىنىش نىسبىتى بىرقەدەر يۇقىرى بولۇپ، كەنتتە نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنىڭ ئومۇمىي يىرىك پىلانى شەكىللەنمىگەن، نامرات ئاھالىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش تۇتقىسى كەمچىل بولۇپ، ئۆزلىرىدىمۇ ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچ كەمچىل ئىدى.» ياڭ لىبى مۇنداق دېدى: ھەربىر نامرات ئائىلىنىڭ نامراتلىشىش سەۋەبىنى ئىنچىكە تەھلىل قىلغاندىن كېيىن، خىزمەت ئەترىتى شارائىتقا قاراپ ئىش كۆرۈپ، ئىشقا ئورۇنلىششنى ئىلگىرى سۈرۈپ، كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇپ، نامرات ئاھالىلەرنىڭ «نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش ئىرادىسى»نى تىكلىشىگە ياردەم بەردى.

مۇخبىرلار شۇنى كۆردىكى، بۈگۈنكى كۈندە، كەنتنىڭ ھەممىلا يېرىدە ھاياتىي كۈچ ئۇرغۇغاندى، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ھەممىسى ئالدىراش بولۇپ كەتكەن، غەيرەتكە كەلگەندى. بۇ يىل 53 ياشقا كىرگەن ئايجامال ئەخمەت قوتاندا كالىغا يەم بېرىۋاتقان بولۇپ، ئۇنىڭ چېھرىدىن كۈلكە جىلۋىلىنىپ تۇراتتى. قىزى بۇرۇنلا ياتلىق بولغان بولۇپ، ئۆيىدە ئۆزى بىلەن ئېرى تۇرسۇنتوختى مەمەت بار ئىدى، نەچچە يىل ئىلگىرى ئېرى ئۆپكە تۇبېركۇليوز كېسىلىگە گىرىپتار بولغاندا، كېسەلنى داۋالىتىش ئۈچۈن ئۆيىدىكى بار پۇلنىڭ ھەممىسىنى ئىشلىتىپ تۈگىتىپ، كېسەل سەۋەبىدىن نامراتلىشىپ كەتكەنىدى.

جىيا يېزىلىق پارتكومنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى بىلەن، جەمئىيەتتىكى ھەر ساھەدىكىلەر بۇ ئائىلىگە ياردەم قولىنى سۇندى. «جەمئىيەتتىكى ھەر ساھەدىكىلەر ئائىلىمىزگە 60 نەچچە مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ئىئانە قىلىپ ياردەم بەردى، ئېرىم ئوتۇشلۇق ئوپېراتسىيە قىلىنىپ، سالامەتلىكى كۈندىن - كۈنگە ياخشىلاندى.» ئايجامالنىڭ دېيىشىچە، خىزمەت ئەترىتى ۋە كەنت «ئىككى كومىتېت»نىڭ يول كۆرسىتىشى بىلەن، ئۇ باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپتۇ، ھازىر ئائىلىسىدە ئون قوي، يەتتە كالا ۋە بىر ئېشەك بار ئىكەن، بۇ يىل 10 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك كىرىم قىلىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشتا مەسىلە يوق ئىكەن.

ئېرى ئېغىر ئەمگەك قىلالمىغانلىقتىن، ئايجامال باتۇرلۇق بىلەن ئېغىر يۈكنى زىممىسىگە ئاپتۇ، ئۇ ھەر كۈنى سائەت 7دە ئورنىدىن تۇرۇپ، ئالدى بىلەن ئېرىغا ئوكۇل ئۇرۇپ قويىدىكەن، ئاندىن چارۋىلارغا يەم - خەشەك بېرىدىكەن، ئارقىدىن ھويلىنى سۈپۈرۈپ، تاماق ئېتىپ، ئېتىزغا بېرىپ ئىشلەيدىكەن... نەچچە كۈندە بىر قېتىم كوزۇپلۇق موتوسىكلىتنى ھەيدەپ يېزىغا بېرىپ يەم - خەشەك سېتىۋالىدىكەن، ئېتىزدىكى زىرائەتلىرىنىمۇ تەرتىپلىك پەرۋىش قىلىدىكەن.

ئايجامال تۆت يىللىق پارتىيە ئۇستازىغا ئىگە بىر كومپارتىيە ئەزاسى ئىكەن، «پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت بارلىق چارە - ئاماللار بىلەن بىز نامرات ئاھالىلەرنىڭ تېزرەك ياخشى كۈنگە ئېرىشىشىگە ياردەم بېرىۋاتىدۇ، مەنمۇ غەيرەتكە كېلىپ ئىشلەپ، ياشلارغا ئۈلگە بولىمەن».

■ كىچىك كەسىپ «قىزىپ كەتتى»

كۈز كۈنلىرىدىكى شاتى مەھەللە كەنتىدە مېڭىپ كېتىۋاتقىنىمىزدا، يېقىشلىق شامال يۈز - كۆزلىرىمىزنى سىيپاپ ئۆتەتتى، پاكىز، رەتلىك غول يول ياقىسىدا گىبسان گۈللىرى ئېچىلىپ كەتكەن بولۇپ، ئېتىزدا مول ھوسۇلدىن كېيىنكى ياڭاق دەرىخى ۋە چامغۇر بولۇق ئۆسكەنىدى. مۇخبىرلار ياڭ لىبىغا ئەگىشىپ ئاق تېرەكلىك جەنۇبىي يولىغا كەلدى، بۇ يول ئۇ ئەڭ ئىپتىخارلىنىدىغان «مەنزىرە نۇقتىسى» ئىكەن. «يېزا - كەنت ساياھىتىدە سۈرەتكە چۈشىدىغان ئەڭ ياخشى جاي» دەپ باھا بەردى ئۇ.

باش شۇجى شى جىنپىڭ مۇنداق تەكىتلىدى: يېڭى يېزا قۇرۇلۇشىدا چوقۇم يېزىلارنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان يولدا مېڭىش، يېزا - كەنتلەرنىڭ ئۆزىنىڭ تەرەققىيات قانۇنىيىتىگە ئەمەل قىلىش، يېزىلارنىڭ ئالاھىدىلىكىنى تولۇق نامايان قىلىش، يېزا پۇرىقى بولۇشقا دىققەت قىلىش، يېزا - كەنت قىياپىتىنى ساقلاپ قېلىش، يېشىل تاغ، سۈزۈك سۇنى ساقلاپ قېلىش، يۇرت سېغىنىشىنى ئەستە تۇتۇش كېرەك. «يۇرت سېغىنىشى»نى باش تېما قىلغان يېزا - كەنت ئېكسكۇرسىيە - ئىستىراھەت كەسپى بەرپا قىلىپ، «يۇرت سېغىنىشى»نى چۆرىدەپ كۈچەش دەل شاتى مەھەللە كەنتىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، يېزا - كەنتلەرنى گۈللەندۈرۈشنىڭ باش تېمىسىدۇر.

«كەنت ئاھالىلىرى دائىم مەن بىلەن بەختنىڭ نېمىلىكى توغرىسىدا پاراڭلىشىدۇ، كىرىمنىڭ ئېشىشىغا ئەگىشىپ، كۆپچىلىك ئىنتىلىدىغان گۈزەل تۇرمۇشنىڭ دەرىجىسىمۇ ئۆستى. بەختنىڭ ئاساسى يەنە خاتىرجەم تۇرمۇش، ئۇ بولسىمۇ قولدىن كەتكەندىن كېيىن ئەسلەيدىغان ئاشۇ نەرسە. بۇ گەپ مېنى ئىلھاملاندۇردى.» ياڭ لىبى مۇنداق دېدى: كەنت تاۋار ماركىسىنى رويخەتكە ئالدۇرۇپ، خاس كەسىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، يېزا - كەنت ئىستىراھەت ساياھىتىگە تۈرتكە بولدى.

مۇخبىرلار شۇنى كۆردىكى، كەنتتە خاس يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى كۆرگەزمە قىلىپ سېتىش رايونى، نان ئىشلەپچىقىرىش بازىسى ۋە مىللىيچە پىشۇرۇقلارنى ئىشلەپچىقىرىش بازىسى قۇرۇلغانىدى. «بىزنىڭ ئەڭ ئاۋۋال ئويلاپ يەتكىنىمىز گىردە نان بولدى.» ياڭ لىبى مۇنداق دېدى: كەنتتە بىر ناۋايخانا بار بولۇپ، ياققان گىردە نېنىنىڭ خوتەن شەھىرىدە داڭقى بار ئىدى، ھەر كۈنى نۇرغۇن ئادەم شەھەر رايونىدىن كېلىپ سېتىۋالاتتى. كەنت ئىشلەپچىقىرىش بازىسىنى قۇرغاندىن كېيىن، مۇشۇ ناۋايخانىنى مەسئۇل قىلىپ، نامرات ئائىلىلەرنى يېتەكلەپ بىللە ئىشلەشكە تاپشۇردى.

قىزىل خىزمەت كىيىمى كىيگەن ناۋايخانىنىڭ مەسئۇلى ئابلەت دۆلەت تاۋار ماركىسى بېسىلغان ئوراپ قاچىلاش قېپىنى قولىغا ئېلىپ ھاياجانلانغان ھالدا مۇنداق دېدى: خىزمەت ئەترىتىدىكىلەر مەبلەغ غەملەپ ئۇسكۈنە ئېلىپ بەردى، 10 - ئاينىڭ 25 - كۈنى تىجارەت باشلىدۇق. «ھازىر ئىشلەمچىلىك قىلىۋاتقان ئون ئادەم بار، مەن كەنت ئاھالىلىرىگە نان يېقىش تېخنىكىسىنى ئۆگىتىمەن، بىللە ياخشى كۈن كەچۈرىمىز» دېدى ئۇ.

مۇخبىرلار نامراتلارنى يۆلەش سېخىدىن پايدىلىنىپ ياسالغان مىللىيچە پىشۇرۇق ئىشلەپچىقىرىش بازىسىغا كەلدى، ئىشلەپچىقىرىش رايونى ئەينەك تام بىلەن ئايرىلغانىدى، ئايال ئىشچىلار ماسكا تاقاپ خېمىر يۇغۇرۇپ پىشۇرۇق پىشۇرۇش بىلەن ئالدىراش ئىدى. «بىز تازىلىق ئۆلچىمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، مەھسۇلاتنىڭ تەملىك ھەم ئىشەنچلىك بولۇشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىمىز» دېدى مەسئۇل كىشى مەتياسىن مەتتۇرسۇن.

نامراتلارنى يۆلەشتىن ئىبارەت بۇ تۈرنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، مەتياسىن مەتتۇرسۇننىڭ خوتۇنى ئايشەم ھەبىبۇللا مەخسۇس خوتەن شەھىرىگە بېرىپ ئۆگىنىپ، ئۈچ ئاي ۋاقىتتا ئون نەچچە خىل پىشۇرۇق پىشۇرۇشنى ئۆگىنىۋالدى، بۇ يىل 4 - ئايدىن بۇيان سەككىز ئايال ئىشچىنى يېتەكلەپ بىرلىكتە ئىگىلىك تىكلىدى. مەتياسىن مەتتۇرسۇن مۇبالىغە تەلەپپۇزىدا مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: «سىلەر بالدۇرراق كەلگەن بولساڭلار ياخشى بوپتىكەن، مەن چۈشۈمدىمۇ بۇنداق ھەيۋەتلىك ئىشلەپچىقىرىش مەنزىرىسىنىڭ بولۇشىنى ئويلاپمۇ باقمىغانىكەنمەن».

ئۇنىڭ دېگىنى، بۇ يىلقى جۇڭچيۇ بايرىمىنىڭ ئالدىدىكى بىر ھەپتە بولۇپ، خىزمەت ئەترىتىنىڭ ياردىمىدە، زاۋۇت 35 مىڭ تال يۈبىڭ زاكىسى قوبۇل قىلغان، بۇ ئەر - خوتۇن ئىككىيلەننى ئالدىرىتىپلا قويغان، ئۇلار دەررۇ ۋاقىتلىق ئىشچى قوبۇل قىلغان، ئۇ كۈنلەردە 30 نەچچە ئىشچى ۋاقىتنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپچىقارغان، كۆپچىلىك نۆۋەت ئالمىشىپ ئىشلەپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى قەرەلىدە تاماملاپ، 150 مىڭ يۈەنلىك سېتىش سوممىسىنى ئىشقا ئاشۇرغان.

26 ياشقا كىرگەن روزىنىسا مەتقازى بۇ يەردە ئىشلەپ، ئايدا 1000 يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى، ئۇ كەلگۈسىگە تولۇق ئىشەنچ باغلىدى. «ئائىلىمىزمۇ بۇ يىل نامراتلىقتىن قۇتۇلىدۇ، مەن ياخشى ئىشلەپ، تېخىمۇ كۆپ پۇل تاپىمەن» دېدى ئۇ.

بۇ يىل نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇلىدىغان 100 نامرات ئائىلىدە تېخنىكا كەمچىل، ئەمگەك كۈچى كەمچىل، ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتى كەمچىللەر %70نى ئىگىلەيدۇ، ئۇلار خىزمەت ئەترىتى ئەڭ غېمىنى يەيدىغان كىشىلەر توپى. ياڭ لىبى مۇنداق دېدى: نۇرغۇن كىشىنىڭ ئائىلىسىدە ياشانغانلار، بالىلار بار، ھالىدىن خەۋەر ئېلىشقا موھتاج، سىرتقا چىقىپ ئىشلەمچىلىك قىلىشى قىيىن، شارائىتقا قاراپ ئىش كۆرۈپ كىچىك كەسىپلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇش كۆپچىلىكنى ئۆز جايىدا، يېقىن ئەتراپتا ئىشقا ئورۇنلىشىپ، بىرەر تېخنىكا ئۆگىنىپ، مۇقىم كىرىمگە ئىگە قىلىش ئۈچۈندۇر.

كەسىپ گەرچە كىچىك بولسىمۇ، لېكىن ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى كىچىك ئەمەس. شاتى مەھەللە كەنتى يەنە ھەسەل ئىشلەپچىقىرىش بازىسى، ئۈستىقۇددۇس ئېكسكۇرسىيە بازىسى، ئورمانلىقتا غاز بېقىش بازىسى، بېلىق كۆلچىكى، شىياڭگۇ ئۆستۈرۈش پارنىكى قاتارلىقلارنى قۇرۇپ، يېزا - كەنتلەردىكى پۇقراۋى قونالغۇلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئىستىراھەت - ئېكسكۇرسىيە، يېمەك - ئىچمەك، كۆڭۈل ئېچىش مەركەزلەشتۈرۈلۈپ بىر گەۋدە قىلىنغان يېزا - كەنت ساياھەت سۈپەتلىك ماركىسىنى يارىتىدۇ. ياڭ لىبى خۇشال ھالدا مۇنداق دېدى: بۇ يىل كەنتىمىزدە ئۈستىقۇددۇسنى سىناق تەرىقىسىدە تېرىپ، كۆپ قېتىم مەغلۇپ بولغاندىن كېيىن ئاخىر مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتۇق، بۇ بىر نەچچە كۈندە 5000 تۈپ ئۈستىقۇددۇس مايسىسى سېتىۋېلىپ، ئۈستىقۇددۇس گۈللۈكى قۇرىمىز.

■ بېيىش باشلامچىلىرىنىڭ «نامى چىقتى»

«كەنتتە بىر تۈركۈم ئاممىغا يېقىن كىچىك كەسىپلەر بار بوپتۇ، ئۇنداقتا، نامرات ئاھالىلەرنىڭ بەس - بەستە ئىشقا ئورۇنلىشىش، ئىگىلىك تىكلىشىدىكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچ قەيەردىن كەلگەن؟» دەپ سورىدى مۇخبىرلار. ياڭ لىبى مۇنداق جاۋاب بەردى: قۇرۇق قائىدە سۆزلىگەننىڭ پايدىسى يوق، كۆرگىلى بولىدىغان پاكىت بىلەن سۆزلەش كېرەك، ئاچقۇچ بىر تۈركۈم نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش باشلامچىلىرىنى يېتىشتۈرۈپ، يېتەكلەش رولىنى جارى قىلدۇرۇشتا، شۇندىلا «شارائىت پىشىپ يېتىلگەندە، ئىش ئۆز - ئۆزىدىن ھەل بولىدۇ».

شاتى مەھەللە كەنتىدە «مەتياسىن» ئىسىملىك كىشىلەر ئاز ئەمەس، لېكىن يۈبىڭ ياسايدىغان مەتياسىن مەتتۇرسۇن ۋە «ھەسەل ھەرىسى باقىدىغان» مەتياسىن ئەلى تىلغا ئېلىنسا، بۇنى ھەممە ئادەم بىلىدۇ، يەنە باش بارمىقىنى چىقىرىپ ماختىشىدۇ. ئىككىيلەن قۇرداش بولۇپ، بۇ يىل 36 ياشقا كىرگەن، ئۇلار ياخشى دوستلاردىن.

مۇخبىرلار مەتياسىن مەتتۇرسۇننىڭ نەپىس بېزەلگەن ئۆيىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى، يەرگە گىلەم سېلىنغان، شىمېگىسىنىڭ يېنىدىكى كىيىم ئىشكاپى ياۋروپاچە بولۇپ، ھەرخىل ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنىڭ ھەممىسى تولۇق ئىدى. ئۇ 2010 - يىلىلا ئاپتوموبىل سېتىۋالغان، شۇنداقلا كەنتتىكى ئەڭ بۇرۇن قۇياش ئېنېرگىيەلىك مۇنچا سېتىۋالغانلارنىڭ بىرى ئىدى.

«توي قىلىپ ئۆي ئايرىپ چىققاندىن كېيىن، مېنىڭ يېرىم بولمىغاچقا، ئىنچىل تىجارەت قىلىپ كېلىۋاتىمەن» دېدى مەتياسىن مەتتۇرسۇن. ئۇ ياڭاقلىرىنى بېيجىڭ، جۇڭچىڭ قاتارلىق جايلارغا سېتىپ، يىلىغا نەچچە ئونمىڭ يۈەن كىرىم قىلغان، لېكىن شۇ يىللاردا ئۇنىڭ نامى چىقمىغان بولۇپ، ئانچە ئىپتىخارلىق تۇيغۇسىمۇ يوق ئىدى.

ھازىر ئوخشىمايدۇ، كۆپچىلىك تۇرمۇش سۈپىتىگە ئىنتىلىدىغان بولدى، نۇرغۇن يىگىتلەر ئۇنىڭدىن «سودا دەستۇرى» توغرىسىدا مەسلەھەت سورىدى، ئۇنىڭ كەنتتە نۇرغۇن «مەستانىلىرى» بار. بولۇپمۇ يۈبىڭ سودىسى جۇڭچيۇ بايرىمىدا بىردىنلا داڭ چىقارغاندىن كېيىن، ئۇ داڭلىق شەخسكە ئايلاندى. «بىلەمسىز، بۇ كەسىپنى قىلىش ئۈچۈن ئاكام ئىككىمىز 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئىشلەپچىقىرىش ئۈسكۈنىلىرى ۋە بىر يۈك توشۇش ئاپتوموبىلى سېتىۋالدۇق، بۇنىڭ ئىچىدە 100 مىڭ يۈەننى قەرز ئالغان، بۇنى ئىلگىرى ئويلاشقىمۇ جۈرئەت قىلالمايتتىم، ئۆزۈمدە نەدىمۇ بۇنچە كۆپ پۇل قەرز ئالغۇدەك يۈرەك بولسۇن» دېدى ئۇ يەنە بىر قېتىم مۈرىسىنى قىسىپ كۈلۈپ تۇرۇپ.

ئۇ ئىلگىرى ئويلاشقىمۇ پېتىنالمايدىغان يەنە بىر ئىش شۇكى، سالغان دەسمايىسى تەخمىنەن ئىككى يىللاردا ئاندىن قايتىپ كېلەتتى. «بۇنچە ئۇزاق ۋاقىت بىر ئازاب، بىراق مېنىڭ ئىشەنچىم بار.» مەتياسىن مەتتۇرسۇن مۇنداق دېدى: مەن ھەر كۈنى ئاپتوموبىل ھەيدەپ خوتەن شەھىرىدىكى سودا - ساراي تالالا بازارلىرىغا يۈبىڭ توشۇپ، تېخىمۇ كۆپ سېتىش يولىنى كۆزلەيمەن، بېسىم ناھايىتى چوڭ، شۇڭا مەن دائىم ياشلارغا مۇنداق دەيمەن: ياخشى كۈنلەرنىڭ ھەممىسى تىرىشچانلىقتىن كېلىدۇ، ئاسماندىن گۆشنان چۈشمەيدۇ.

مەتياسىن مەتتۇرسۇن بالدۇرراق بىر يېڭى ئاپتوموبىل سېتىۋېلىپ، پۈتۈن ئائىلىسىدىكىلەرنى ئېلىپ ئىچكىرى رايونلارغا بېرىپ ساياھەت قىلىپ، كۆزنى ئېچىپ، نەزەر دائىرىسىنى كېڭەيتىپ كېلىشنى ئۈمىد قىلىدىكەن. ئۇ مۇنداق دېدى: «پۇل تېپىش تۇرمۇشنى تېخىمۇ گۈزەل قىلىش ئۈچۈن، توغرىمۇ؟» گەرچە بۇ سوئال بولسىمۇ، بىراق تەلەپپۇزى بۇنى مۇئەييەنلەشتۈرگەندى.

ھەسەل ھەرىسى باقىدىغان مەتياسىن ئېلى بېيىپكى ئاق كۆڭلەك كىيىپ مۇخبىرلارنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلدى، ئۇ ناھايىتى سۆزمەن بولۇپ، مۇخبىرلار بىلەن ھەسەل ھەرىسى بېقىش كەچۈرمىشى ۋە ساۋاقلىرىنى ئورتاقلاشتى. قىش پەسلىدە ھەسەل ھەرىلىرى پەرۋىش قىلىشقا موھتاج، ھەر يىلى 4 - ئاينىڭ 10 - كۈنىدىن كېيىن، جىگدە چېچىكى، يانتاق چېچىكى، قىچا چېچىكى، چىلان چېچىكى قاتارلىقلار كەينى - كەينىدىن ئېچىلىدۇ، قەيەردە گۈل بولسا ئۇ ھەسەل ھەرىسى ساندۇقىنى ئېلىپ شۇ يەرگە بارىدىكەن، ئىشلەپچىقارغان ھەسەلنىڭ يېرىمىنى سېتىپ، يېرىمىنى ھەسەل ھەرىلىرىگە قالدۇرىدىكەن. چېچەك پەسلى ئاخىرلاشقاندىن ئىلگىرى ئۇ ئۆزلۈكسىز مەيدان يۆتكىلىپ، ئەڭ يىراق بولغاندا ئاقسۇغا بارىدىكەن، بەزى ۋاقىتتا دالىدا قونۇپ قېلىپ ئىنتايىن جاپا چېكىدىكەن.

«ھەسەل ئالغاندا كۈچنى توغرا ئىشلىتىش كېرەك، ھەسەل ھەرىلىرى ناھايىتى ئۇيۇم بولۇپ، بىرى يارىلانسا ‹پۈتۈن ئائىلە بويىچە ئۆچ ئالىدۇ›، شۇڭا ھەسەل ھەرىلىرىنىڭ ئادىتى بويىچە ھەسەل ھەرىلىرى ۋە ئۆزىنى ياخشى قوغداش كېرەك.» دەسلەپ ھەسەل ھەرىسى بېقىشنى ئۆگەنگەندە ھەر كۈنى ئاز دېگەندە ئون نەچچە قېتىم چېقىۋالاتتى، بىراق ئۇ مۇنداق دېدى: سىز ھەسەلىڭىزنى سېتىپ پۇل تاپقان ۋاقتىڭىزدا ئىلگىرى تارتقان جاپالىرىڭىزنىڭ ھېچنېمىگە ئەرزىمەيدىغانلىقىنى بايقايسىز. خىزمەت ئەترىتىنىڭ ئەترەت ئەزاسى شامھار بىر ياندا تۇرۇپ گەپ قىستۇرۇپ مۇنداق دېدى: «ئۇ ‹بوران - چاپقۇننى باشتىن كەچۈرمەي تۇرۇپ ھەسەن - ھۆسەننى قانداق كۆرگىلى بولسۇن› دېمەكچى، بۇ، دەل بىز كەنت ئاھالىلىرىگە يەتكۈزۈشنى ئۈمىد قىلىدىغان ئىدىيە».

مەتياسىن ئېلىنىڭ ھازىر 100 ساندۇقتىن ئارتۇق ھەسەل ھەرىسى بار، خىزمەت ئەترىتى نامراتلارنى يۆلەش تۈرىنى قولغا كەلتۈرۈپ، 200 ساندۇق ھەسەل ھەرىسى سېتىۋېلىپ، تۆت نامرات ئائىلىنى تاللاپ مەتياسىن ئېلىغا بىللە ھەسەل ھەرىسى بېقىپ بېيىشقا شاگىرتلىققا بەردى. بۇنىڭغا قارىتا ئۇ سىناپ كۆرۈشكە، لاياقەتلىك ئۇستاز بولۇشقا ئالدىراپ، كۆپچىلىككە تېخنىكا ئۆگىتىپلا قالماي، يەنە ئۇلارغا مۇنداق دېدى: ھەسەل ھەرىلىرىدىن ئۆگىنىپ ھەر كۈنى تىرىشىپ ئەمگەك قىلايلى، تىرىشساقلا كۈنلىرىمىز ھەسەلدىنمۇ تاتلىق بولىدۇ.

ياڭ لىبى مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: شاتى مەھەللە كەنتىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ چېكىندۈرۈش ئاخىرقى نۇقتا ئەمەس، يەنە نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش نەتىجىلىرىنى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتىپ ۋە مۇستەھكەملەپ، پۈتۈن كەنتتىكى ئاممىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشقا قەدەم تاشلىتىمىز، ئومۇميۈزلۈك ھاللىق سەۋىيەگە يېتىشكە قەدەم تاشلىتىمىز، تېخىمۇ گۈزەل تۇرمۇشقا قەدەم تاشلىتىمىز.

(بېشى 1 - بەتتە)

كىرىمنى ئاشۇرۇپ، تۇرمۇشنى ياخشىلاپتۇ، بۇنىڭ ئىچىدە بېيىش باشلامچىلىرى ناھايىتى ياخشى يېتەكچىلىك رول ئويناپتۇ. كەنتتىكى تۈرلۈك كەسىپلەر جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىپ، كەنت ئاھالىلىرىگە ئۆز جايىدا، يېقىن ئەتراپتا ئىشقا ئورۇنلىشىش پۇرسىتى يارىتىپ بېرىپتۇ.

بېيىش باشلامچىلىرى ئارىسىدىكىلەرنىڭ كۆپىنچىسى ئىلگىرى نامرات ئائىلىلەر بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھېكايىسى كىشىنى ئىنتايىن ئىلھاملاندۇرىدۇ. ئىلگىرى ئازراق پۇل تاپسىلا پۈتۈنلەي خەجلەپ تۈگىتىۋېتىدىغان، ئائىلىسىدە ئازراقمۇ ئېشىنچا پۇلى يوق كەنت ئاھالىسى، ھازىر ئايلىق كىرىمى 4000 يۈەن بولغان يۈك ئاپتوموبىل شوپۇرىغا ئايلىنىپتۇ؛ ئىلگىرى دەرۋازىدىن چىقمايدىغان، ئىشىكتىن چىقمايدىغان يېزا ئاياللىرى، بۈگۈنكى كۈندە ئورمان مۇھاپىزەتچىسى بولۇپ، ھەر ئايدا مۇقىم كىرىمگە ئىگە بوپتۇ.

بەخت كۆرەش قىلىشتىن كېلىدۇ. نۇرغۇن كەنت ئاھالىلىرى مۇنداق دېدى: پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت كۆپچىلىككە نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش يولىنى ياساپ بەردى، كۆرەش قىلىۋاتقانلارنىڭ ھەممىسى ياخشى كۈنگە ئېرىشتى، بىز ئۈمىدنى كۆردۇق، غەيرەتكە كەلدۇق، شۇئان ھەرىكەتكە كەلدۇق.

ئىرادە جەھەتتىن يۆلەشتە زور نەتىجە كۆرۈلدى. كەنت ئاھالىلىرى نامراتلىق قالپىقىنى تىرىشىپ تاشلاپ، تېخىمۇ گۈزەل تۇرمۇشقا ئىنتىلمەكتە، بۇنداق ئىچكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچ نامراتلىقنى تۈگىتىش، نامراتلىقتىن مۇقىم قۇتۇلۇشنىڭ كۈچ مەنبەسى. شاتى مەھەللە كەنتىنىڭ نامراتلارنى يۆلەشتە ئالدى بىلەن ئىرادە جەھەتتىن يۆلەش جانلىق ئەمەلىيىتىدىن، بىز جەنۇبىي شىنجاڭ يېزىلىرىنىڭ ئۈمىدكە تولغان كەلگۈسىنى كۆردۇق.

شىنجاڭ ئىدارە قىلىش سىستېمىسى ۋە ئىدارە قىلىش ئىقتىدارىنىڭ زامانىۋىلىشىشىنى ئالغا سىلجىتىش داۋامىدا سىياسىي ئىرادىنى ساقلاش كېرەك

(بېشى 1 - بەتتە)

جۇڭگوچە سوتسىيالىزم تۈزۈم ئىشەنچىنى چىڭىتىپ، يېڭى دەۋردىكى پارتىيەنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش تەدبىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، بولۇپمۇ ۋەزىيەتنى ئېنىق تونۇپ، باتۇرلۇق بىلەن ئېغىر ۋەزىپىنى زىممىگە ئېلىپ، شىنجاڭ ئىدارە قىلىش سىستېمىسى ۋە ئىدارە قىلىش ئىقتىدارىنىڭ زامانىۋىلىشىشىنى ئالغا سىلجىتىش داۋامىدا سىياسىي ئىرادىنى ساقلاپ، ئاڭلىق ھالدا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تەدبىر - ئورۇنلاشتۇرمىلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، يېڭى دەۋردىكى پارتىيەنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش تەدبىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇشنىڭ ئەمەلىيەتتە كۆرسەتكۈچىلىرى، ئىجرا قىلغۇچىلىرىدىن بولۇپ، تۈزۈم نوپۇزىنى قوغداش، تۈزۈمنى ئىجرا قىلىشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئۈلگىلىرىدىن بولۇش كېرەك.

شۆھرەت زاكىر مۇنۇلارنى كۆرسەتتى: پارتىيە 19 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى جەمئىيەتنى ئىدارە قىلىش ئىقتىدارى ۋە سەۋىيەسىنى ئۆستۈرۈشتە ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. پۈتۈن ۋەزىيەت يۈكسەكلىكىدىن، يىراق كەلگۈسىنى كۆزلەش دائىرىسىدىن مەسىلىلەرنى ئويلىنىش، تەتقىق قىلىشقا ماھىر بولۇپ، ئىلمىي تەدبىر بەلگىلەش ۋە خىزمەتلەرنى پىلانلاشتىكى ئىستراتېگىيەلىك تەپەككۇر ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش؛ خەۋپ - خەتەر ئېڭىنى، تۆۋەن چەك ئېڭىنى كۈچەيتىپ، ئېغىر، زور خەۋپ - خەتەر، يوشۇرۇن خەۋپنىڭ ئالدىنى ئېلىش، تۈگىتىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش؛ تۈزۈم ۋە قانۇندىن پايدىلىنىپ جەمئىيەتنى ئىدارە قىلىشتا، خىزمەتلەرگە تۈرتكە بولۇشقا ماھىر بولۇپ، ئىلمىي مەمۇرىيەت يۈرگۈزۈش، قانۇن بويىچە ئىش بېجىرىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش؛ يېڭى دەۋردىكى پارتىيەنىڭ شىنجاڭنى ئىدارە قىلىش تەدبىرىنى قەتئىي، كەسكىن، ئومۇميۈزلۈك، توغرا ئىزچىللاشتۇرۇپ، دىققەتنى باش نىشانغا مەركەزلەشتۈرۈپ، «ئىككى يۈرۈش بەنزە» خىزمەت مېخانىزمىدا چىڭ تۇرۇپ، مۇقىملىق، تەرەققىيات خىزمىتىنى بىرتۇتاش پىلانلاپ ئالغا سىلجىتىپ، نۆۋەتتىكى خىزمەتلەرنى ياخشى تۇتۇپ، بۇ يىللىق نىشان - ۋەزىپىلەرنى تولۇق مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇنداشقا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش؛ ئىلمىي تەھلىل قىلىپ ھۆكۈم قىلىپ، يىراق كەلگۈسى تەرەققىياتنى پائال پىلانلاپ، قاتتىق ئىجرا قىلىش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى قاتتىق تۇتۇش ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈش كېرەك.

شۆھرەت زاكىر مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھۆكۈمەت ئورگىنىدىكى ھەرقايسى ئورۇنلار پارتىيە 19 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى نۆۋەتتىكى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدىكى مۇھىم سىياسىي ۋەزىپە قىلىپ تۇتۇپ، كۈچەپ پارتىيە 19 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ مول ماھىيەتلىك مەزمۇنى ۋە يادرولۇق مۇھىم مەزمۇنىنى ئۆگىنىپ ئىگىلەش، پۇختا ئۆزلەشتۈرۈش، ئەمەلىي ئىشلەشكە كۈچ سەرپ قىلىپ، «ئەسلىي مەقسەتنى ئۇنتۇماي، بۇرچنى ئەستە چىڭ ساقلاش» باش تېما تەربىيەسىدىكى تۈزىتىش قاتارلىق خىزمەتلەرگە بىرلەشتۈرۈپ، ئومۇميۈزلۈك سىستېمىلىق ئۆگىنىپ، چوڭقۇر تەپەككۇر قىلىپ ئۆگىنىپ، ئەمەلىيەتكە باغلاپ ئۆگىنىپ، ھەقىقىي ئۆگىنىش، ھەقىقىي چۈشىنىش، ھەقىقىي ئىشىنىش، ھەقىقىي ئىشلىتىشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، كەڭ پارتىيە ئەزالىرى - كادىرلارنى ھەقىقىي تۈردە ئىدىيە ۋە ھەرىكەتنى ئومۇمىي يىغىننىڭ روھىغا بىرلىككە كەلتۈرگۈزۈپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرمىسى - تەلىپىگە بىرلىككە كەلتۈرگۈزۈپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تۇتۇشنىڭ قۇدرەتلىك بىرىكمە كۈچىنى شەكىللەندۈرۈشى كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى پارتگۇرۇپپىسىنىڭ ئەزالىرى يىغىنغا قاتناشتى.

(بېشى 1 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق 13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى 13 - يىغىنىدا پارتىيە 19 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى، ئۆگىنىلدى، «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 3 - يىغىنىنى ئېچىش توغرىسىدىكى قارارى(لايىھە)» «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ گېئو ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش نىزامى(لايىھەنىڭ تۈزىتىلگەن نۇسخىسى)» قاراپ چىقىلدى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى مۇدىرلار يىغىنىنىڭ قاراپ چىقىشقا سۇنغان «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى ھەم ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتىنىڭ نىزام چىقىرىش نىزامىنىڭ تۈزىتىلمىسى(لايىھە)» «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ‹جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئائىلە زۇلۇمىغا قارشى تۇرۇش قانۇنى›نى يولغا قويۇش چارىسى(لايىھە)» تەكلىپى قاراپ چىقىلدى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى سۇنغان «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش نىزامى» قاتارلىق بەش يەرلىك نىزامنى بىكار قىلىش تەكلىپى قاراپ چىقىلدى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى مائارىپ - پەن - مەدەنىيەت - سەھىيە كومىتېتى قاراپ چىقىشقا سۇنغان «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ يېڭىلىق يارىتىش ئارقىلىق تەرەققىياتقا تۈرتكە بولۇش ئىستراتېگىيەسىنى يولغا قويۇپ يېڭىلىق يارىتىشچان شىنجاڭ قۇرۇشنى تېز ئالغا سىلجىتىشنى يەنىمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدىكى قارارى(لايىھە)»غا قاراپ چىقىلدى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى تەستىقلاشقا، تۈزىتىشكە سۇنغان «ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ پوچتا ئىشلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى»، ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستلىق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى تەستىقلاشقا سۇنغان «ئىلى قازاق ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ يېزا - كەنت تازىلىقى نىزامى»، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى تەستىقلاشقا سۇنغان «بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ سايرام كۆلىنى قوغداش نىزامى»، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستلىق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى تەستىقلاشقا سۇنغان «سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ شەھەر - يېزىلارنىڭ ئولتۇراقلىشىش مۇھىتىنى يېشىللاشتۇرۇش نىزامى»، قومۇل شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى تەستىقلاشقا سۇنغان «قومۇل شەھىرىنىڭ سۇ بايلىقىنى قوغداش نىزامى» توغرىسىدىكى تەكلىپى تەكشۈرۈلدى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ 2018 - يىللىق ئاپتونوم رايوننىڭ شۇ دەرىجىلىك خامچوت ئىجراسى ۋە باشقا مالىيە كىرىم - چىقىمى ئىقتىسادىي تەپتىش قىلىشتا تەكشۈرۈپ چىقىلغان مەسىلىلەرنى تۈزىتىش ئەھۋالى، 2019 - يىللىق ئاپتونوم رايوننىڭ شۇ دەرىجىلىك خامچوتنى تەڭشەش لايىھەسى(لايىھە) توغرىسىدىكى دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى، 2019 - يىللىق ئاپتونوم رايوننىڭ شۇ دەرىجىلىك خامچوتنى تەڭشەش لايىھەسى(لايىھە) تەكشۈرۈپ تەستىقلىنىدۇ، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يېزا - كەنتلەرنى گۈللەندۈرۈش ئىستراتېگىيەسىنى يولغا قويۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتى، ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ جىنايى ئىشلار بويىچە سوت قىلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ئومۇمىي مەنپەئەتدارلىق دەۋالىرى تەپتىش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى قانۇنچىلىق كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى مالىيە - ئىقتىساد كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى مىللەت - دىن - تاشقى ئىشلار - خۇاچياۋلار كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى مۇھىت ۋە بايلىق ئاسراش كومىتېتىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق 13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 2 - يىغىنى ھەيئەت رىياسەتنىڭ قاراپ چىقىشقا تاپشۇرغان ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان تەكلىپلەرگە قاراپ چىقىش نەتىجىسى توغرىسىدىكى دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق 13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 2 - يىغىنى ۋەكىللىرىنىڭ تەۋسىيەسى، تەنقىدى، پىكىرلىرىنىڭ بېجىرىلىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى ۋە قاراپ چىقىلدى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى بەنگۇڭتىڭى، ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق 13 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 2 - يىغىنى ۋەكىللىرىنىڭ تەۋسىيەسى، تەنقىدى، پىكىرلىرىنىڭ بېجىرىلىش ئەھۋالى توغرىسىدىكى دوكلاتى قاراپ چىقىلدى، كادىرلارنى تەيىنلەش - قالدۇرۇش تەكلىپى قاراپ چىقىلدى.